Wychodzi raz w tygodniu. | Kraków, dnia 22-go sierpnia 1936 r. | Porto opłacone ryczałtem.

ROK XIX. | Numer 26.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:
Abonament kwartalny 4 zł
„ półroczny 8 zł
„ roczny 16 zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 43. Telefon Nr. 132-67

Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:
Wiersz milim. 1 szp. na okładce 40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki 60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście 60 groszy
Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25
Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230
Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

PRZY WYPOWIEDZENIU PRACOWNIKA, PRZYJĘTEGO NA PRÓBĘ, NALEŻY STOSOWAĆ 2-TYGODN. TERMIN WYPOWIEDZENIA.

W ostatnich zeszytach orzeczeń Sądu Najwyższego spotykamy nader ciekawe zapatrywania prawne dotyczące pracy pracownika umysłowego. W szczególności w orzeczeniu z 11 października 1935 Sygn. C 11 1140/35 zajął się Sąd Najwyższy problemem umowy o pracę, zawartej na okres próbny, dalej zajął się uprawnieniem pracownika do żądania odsetek zwłoki w wypadku nieregularnego wypłacenia wynagrodzenia. W orzeczeniu zaś z 15. X. 1935 C II 1123/35 rozstrzygnął Sąd Najwyższy zagadnienie nader aktualne w życiu świata pracy, a mianowicie, czy w razie przekroczenia umownie ustalonego manca przez pracownika, wolno natychmiast rozwiązać stosunek pracy.

Pracodawcy często nie wiedzą, że umowa zawarta na czas próby z pracownikiem umysłowym, może objąć najwyżej okres 3-ch miesięcy, przyczem wypowiedzenie w tym okresie może nastąpić każdego pierwszego i szesnastego dnia miesiąca kalendarzowego, po uprzedniem dwutygodniowem wypowiedzeniu. Zachodzi jednak pytanie, czy pracodawca skoro nie dochowa terminu wypowiedzenia umowy na okres próby zawartej, obowiązany jest pracownikowi wypłacić odszkodowanie za okres trzech miesięcy, czy też tylko za okres dwu-tygodniowy. Wiadomo bowiem, że przy umowach zawartych na czas nieokreślony, wypowiedzenie obejmuje okres 3-ch miesięcy wzgl. rekompensatę pieniężną za powyższy okres. Otóż Sąd Najwyższy w powołanem wyżej orzeczeniu, orzekł wyraźnie, że przepis powyższy t. j. traktujący o 3-miesięcznem wypowiedzeniu niema zastosowania do pracowników przyjętych na okres próbny, z którymi pracodawca rozwiązał umowę o pracę podczas okresu próbnego, bez zachowania terminu wypowiedzenia. Niewątpliwie jednak pracodawca obowiązany jest zachować termin dwutygodniowego wypowiedzenia. W wspomnianem orzeczeniu Sąd Najwyższy wypowiada tezę dla uniknięcia wszelkich wątpliwości, że o ile strony wyraźnie nie umówiły terminu trwania umowy zawartej na okres próbny, to wówczas przyjąć należy, że okres trwania tejże nie może przekroczyć trzech miesięcy. Poza tem w czasie trwania umowy próbnej obowiązują strony te same przepisy dekretu Prez. o umowie o pracę pracowników umysłowych, co przy innego rodzaju umowach. W szczególności również w czasie trwania okresu próbnego, pracodawca obowiązany jest wypłacać wynagrodzenie z końcem każdego miesiąca kalendarzowego, w przeciwnym razie obowiązany jest płacić odsetki zwłoki od 2—3% miesięcznie, począwszy od dnia zwłoki.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA PROWADZENIE PRZEDSIĘBIORSTWA BEZ ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWEGO.

Zarówno art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, jak i art. 181 ordynacji podatkowej, nakłada odpowiedzialność za prowadzenie przedsiębiorstwa bez świadectwa przemysłowego na osoby faktycznie prowadzące przedsiębiorstwo (wyrok S. N. z 17. XII. 1935 r.; 3 K 1502/35).

W myśl zasadniczych postanowień ustawy o państwowym podatku przemysłowym, wielokrotnie przez Sąd Najwyższy wyjaśnianych, obowiązek wykonywania

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XIX. Kraków, dnia 22 sierpnia 1936 Nr. 26.

Echa tygodnia.

Fakt, że problem biurokracji ustawicznie występuje na powierzchnię zainteresowań kraju, dowodzi, że stanowi on jeden z naszych najważniejszych i najtrudniejszych problemów gospodarczych i społecznych. Problemu tego nie da się załatwić ani okólnikiem, ani ustawą, ani przemówieniem, ani nawet inspekcją. Jesteśmy pełni podziwu dla benedyktyńskiej pracy p. premjera Składkowskiego, manifestującego przez częste i nagłe wizyty ranne w biurach urzędów państwowych swą niezłomną wolę naprawienia administracji publicznej, alc nie spodziewamy się, niestety, trwałych skutków po tych wysiłkach. Być może, że urzędnicy nastraszeni wizją „latającego premjera" będą pilnować swych biurek od wczesnych godzin rannych, być może, że te lub inne zewnętrzne akcesorja pracy urzędników będą odtąd bez zarzutu, ale nie zmieni to sprawy zasadniczej: postawy urzędników wobec społeczeństwa i — postawy społeczeństwa wobec urzędników. Postawa ta jest zła po obu stronach. Społeczeństwo boi się urzędników, urzędnicy nie mają zaufania do społeczeństwa. Stosunek obywatela do urzędnika kształtuje się tak, jak stosunek rządzonego do rządzącego w krajach, gdzie niema szczerej demokracji. Stosunek ten zasadza się, jak wiadomo, nie na elementach „umowy społecznej", nie na elementach miłości i przywiązania do rządzącego, ale na elementach strachu ze strony rządzonego i na elementach groźby ze strony rządzącego.

Brak harmonji między poczynianami urzędnika, a dążeniami obywatela jest wynikiem dwóch rzeczy: 1) systemu, zmierzającemu do podporządkowania całego życia zbiorowego dyktatowi „planu" i zrealizowanego przez urzędników, bardzo często niewykwalifikowanych do służby publicznej i 2) aspiracyj wolnościowych obywateli. Urzędnicy przyczyniają się do powstawania mnóstwa ustaw, rozporządzeń i okólników, które zmuszają obywateli do bardzo częstego stykania się z urzędnikami. Zbyt częste stykanie się urzędników z obywatelami w urzędach wytwarza szeroki wachlarz możliwości tarć i konfliktów na tle albo zakresu kompetencji urzędnika, albo też na tle obrony swych praw przez obywatela. Ustawy w Polsce żądają zbyt wiele od obywateli. Reakcja obywateli przeciw tym nadmiernym funkcjom państwa manifestuje się, oczywiście, w wykonawcy ustawy, a więc w urzędniku. Może ta reakcja obywateli byłaby mniejsza, gdyby wykonawcami ustaw byli ludzie z odpowiedniem przygotowaniem zawodowem, wkładający w swą pracę możliwie wiele inteligencji, a przedewszystkiem chęci zrozumienia sytuacji „strony, czekającej z drugiej strony okienka". Może stosunek urzędników do obywateli byłby inny, gdyby warunki życia urzędnika były inne, gdyby pozycja jego była zależna od jego kwalifikacyj faktycznych, a nie urojonych (w sensie dodatnim, jak i w sensie ujemnym), gdyby jego wynagrodzenie było odpowiednio wysokie i t. d. Inaczej zachowa się wobec obywatela urzędnik, który siedzi na posadzie na podstawie konkursu kwalifikacyjnego, gdzie badano tylko jego uzdolnienia zawodowe i rzeczywistą przydatność do służby państwowej, a inaczej urzędnik, który do biurka dorwał się dzięki protekcji, dzięki zasługom partyjnym, z pominięciem kwalifikacyj osobistych. Urzędnik kwalifikowany ma wszelkie dane ku temu, aby pracował sumiennie, uczciwie, z pożytkiem nietylko dla państwa, ale i dla praw obywatela. Dla niego rozstrzygającem kryterjum będzie zawszę bezstronność,

objektywizm i uczciwość, bo tylko dzięki tym kryterjom otrzymał on posadę. Dla urzędnika zaś protegowanego, który zamiast kwalifikacyj, wysunął „plecy" wybitnej osobistości, który zatem do stanowiska swego dorwał się dzięki kryterjom, sprzecznym z pojęciem bezstronności, kryterja te będą przeważnie nadal obowiązywały w jego pracy. Urzędnik taki wie, że posadę może stracić tylko wtedy, gdy „plecy" jego przestaną być „plecami", a nie wtedy, gdy skutki jego braku kwalifikacyj dadzą się odczuwać w stosunku między okienkiem urzędu państwowego, a obywatelem. Stąd ów specyficzny stosunek zarozumiałości wobec obywatela, stosunek, jaki zaobserwować można przedewszystkiem u urzędników protegowanych. Pan taki uważa, że wolno mu traktować interesentów w sposób dowolny, że wolno mu ten „kawałek" urzędowy załatwić wcześniej, tamten później, a innego nie załatwić wcale. Dla niego niema w pracy urzędowej żadnych „względów na dobro państwa", bo „względami" takiemi może się wykazać to na akademji uroczystościowej, to na poświęceniu pomnika, to przy wbijaniu gwoździ do sztandaru lub przy powitaniu dygnitarza. Jego „praca dla państwa", to zawsze jakieś „branie udziału", jakieś „uczestniczenie", jakieś „walczenie z miazmatami". Ale urząd — to jest właśnie pole dla pracy — prywatnej.

Walka z biurokratyzmem naszych urzędów i przedsiębiorstw państwowych musi się zacząć nie od kontrolowania czasu, w którym urzędnicy przychodzą do biur, nie od symptomów choroby, ale od jej źródła. W pierwszym rzędzie musi być przywrócona zasada obowiązywania kwalifikacyj zawodowych, jako decydującego kryterjum przy obsadzaniu stanowisk urzędowych. Dla wynagrodzenia zasług politycznych i społecznych musi być wynaleziona jakaś inna forma. Czy to będą medale, czy pensje, czy co innego — w tej chwili nie chcemy wchodzić w szczegóły. Urzędy i przedsiębiorstwa państwowe muszą być jednak starannie przewietrzone po szkodliwem powietrzu elementów niekwalifikowanych. Walor pracy sumiennej i wartościowej dla państwa i dla obywatela musi odzyskać utracone prawo.

Pamiętajmy, że od urzędników zależy stosunek obywatela do rządu, a nawet i do państwa. Stan, w którym przestają działać sankcje za złą pracę urzędnika, względnie stan, w którym sankcje te działają tylko przeciw takim urzędnikom, którzy nie posiadają „pleców", — wytwarza u urzędników mniemanie, że są nieusuwalni, a zatem mogą z obywatelami robić, co się im podoba, a u obywateli wytwarza nastrój beznadziejności źle rządzonych. Charakterystycznym objawem tego nastroju u obywateli, są ostatnie fakty masowego potępienia ex post wysokich urzędników państwowych, przychwyconych na przestępstwach karnych. Krytyka i piętnowanie zła następuje u nas ze strony opinji publicznej dopiero po wykryciu zła i po obłożeniu go stemplem urzędowym, a nie, broń Boże wcześniej, choćby wiedziano o tem w najszerszych kręgach t. zw. wtajemniczonych.

Sprawy dewizowe.

OGRANICZENIE UPRAWNIEŃ BANKÓW DEWIZOWYCH.

Ograniczone zostało przez Kom. Dewizową upoważnienie udzielone Bankowi Polskiemu i bankom dewizowym w okólniku Nr. 5 ust. I. do rozpatrywania i załatwiania wniosków o zezwolenie na przekazanie zagranicę zapłaty zobowiązań, wynikających z przywozu towarów oraz kosztów z importem związanych, do kwoty zł. 3.000.— w ciągu jednego dnia, na zlecenie tej samej osoby, jeśli całkowite zobowiązanie nie przekracza kwoty zł. 3.000.—. Od chwili otrzymania niniejszego okólnika, wnioski na kwoty wyższe niż zł. 3.000.—, w wypadku gdy łączne zobowiązanie z odnośnej transakcji przekracza zł. 3.000.— winny banki dewizowe przedstawiać Komisji Dewizowej.

OPŁATY MANIPULACYJNE.

Opłatę manipulacyjną w wysokości pół promill należy pobierać w wypadkach, gdy ogólna kwota zezwolenia, udzielonego przez Komisję Dewizową, przekracza złotych 3.000.— lub równowartość. Inne przepisy okólnika Nr. 20 pozostają w mocy bez zmiany. Powyższe dotyczy zezwoleń Komisji Dewizowej udzielonych począwszy od dnia 12 sierpnia 1936 r.

Przepisy okólnika Nr. 21 uzupełnione zostały w ten sposób, że wnioski dotyczące zezwolenia na przydział dewiz na uregulowanie należności za bawełnę surową, w terminie nie późniejszym (promesa dewizowa formularz „E“) winny być przesyłane przez banki dewizowe do decyzji Komisji Dewizowej, nawet wówczas, gdy wnioskodawca należy do Zrzeszenia Producentów Przędzy Bawełnianej w Polsce; wydawane w takich wypadkach, przez Zrzeszenie, zaświadczenie dewizowe (wzór Nr. 2) należy przesłać do Komisji Dewizowej wraz z wnioskiem. Zestawienia dekadowe wykonywanych przekazów, w myśl ustępu ostatniego, strony 1-ej powyższego okólnika, należy przysyłać Komisji Dewizowej w dwuch egzemplarzach.

SPROSTOWANIE OKÓLNIKA NR. 21 I 23.

Przepisy zawarte w okólniku Nr. 23, dotyczące przydziału środków płatniczych na uregulowanie należności za wełnę surową i czesaną, prostuje się w ten sposób, iż Bank Polski i banki dewizowe nie mają prawa rozpatrywania i załatwiania takich wniosków we własnym zakresie określonym ogólnemi przepisami, a więc w tych przypadkach, kiedy całkowite zobowiązanie nie przekracza kwoty zł. 3.000.—. W związku z powyższem należy, we wskazanym wyżej ustępie, skreślić słowa: „nadal dotychczasowym trybem przez banki dewizowe wzgl.“. W okólnikach Nr. 21 i 23 w ustępach ostatnich, dotyczących opłat, należy skreślić wyrazy „zaformularze i“, albowiem opłaty za formularze, na których wnioski muszą być składane, są uiszczane przez zainteresowanych przy kupnie tych formularzy.

WYPŁATA ZAROBKÓW CUDZOZIEMCOM ZATRUDNIONYM W POLSCE.

Komisja Dewizowa zezwala, aż do odwołania, na wypłacanie wynagrodzeń za pracę cudzoziemcom zatrudnionym w Polsce. Wywóz przez takie osoby środków płatniczych zagranicę dopuszczalny jest jedynie w ramach przepisów § 12 Rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 24. VII. U. 57 poz. 419.

PRZEKAZY DO KRAJÓW CLEARINGOWYCH PRZEZ FIRMY POSIADAJĄCE AUTONOMJĘ DEWIZOWĄ.

Zapłata zobowiązań wobec krajów, z któremi obrót pieniężny uregolowany został specjalnemi przepisami, może nastąpić jedynie w sposób temi przepisami przewidziany. Zasada ta obowiązuje również przedsiębiorstwa i organizacje, które otrzymały od Komisji Dewizowej uprawnienia do samodzielnego dysponowania posiadanemi zapasami dewiz.

* * *

W uzupełnieniu okólnika Nr. 11 ustęp ostatni, Komisja Dewizowa wyjaśnia, iż wpływy z inkasa weksli otrzymanych z Niemiec należy wpłacać do Polskiego Towarzystwa Handlu Kompenacyjnego nawet wówczas, gdy opiewają na inne waluty niż marki niemieckie, jeśli nie uzyskano zezwolenia Komisji Dewizowej na przekaz w inny sposób. Powyższe nie dotyczy weksli, co do których dostarczono bankowi dewizowemu dowodów na to, iż wydane zostały na pokrycie należności nieobjętych umową rozrachunkową polsko-niemiecką z dn. 4. 11. 1935 r.

SPRAWY DEWIZOWE ZWIĄZANE Z EKSPORTEM.

Komisja dewizowa uchwałą z dnia 10 sierpnia b. r. uzupełniła swój okólnik nr. 6 z dnia 4 maja br. w sprawie upoważnienia eksporterów do stawiania do dyspozycji cudzoziemców niektórych środków płatniczych i ich przekazywania. Okólnikowi temu nadane zostało nowe brzmienie.

W myśl nowych przepisów w tym względzie komisja dewizowa upoważnia — aż do odwołania — firmy krajowe, eksportujące towary zagranicę, do stawiania do dyspo-

zycji cudzoziemców oraz przekazywania zagranicę krajowych i zagranicznych środków płatniczych bez uzyskiwania każdorazowych zezwoleń na następujące cele:

1) pokrywanie zagranicznych kosztów przewozu, przeładunku, postoju i magazynowania towarów łącznie z ubezpieczeniem;

2) pokrywanie zagranicznych opłat celnych i przekazowych, konsularnych i innych opłat publiczno-prawnych, związanych z dawną przesyłką;

3) pokrywanie prowizji, należnej zagranicznym agentom, przedstawicielom, maklerom i t. p.;

4) pokrywanie kosztów utrzymania przedstawicielstw zagranicznych, poborów personelu tych przedstawicielstw oraz kosztów podróży i poborów pracowników, delegowanych zagranicę w związku z technicznym odbiorem eksportowanego towaru;

5) upustów i bonifikat na rzecz zagranicznego odbiorcy, nieprzekraczających 5 proc. ceny fakturowej, z tytułu manca lub mniejszej wartości dostarczonych towarów oraz kosztów arbitrażowych.

Ponadto komisja dewizowa zezwala — aż do odwołania — firmom krajowym, eksportującym towary zagranicę, na zapłatę w Polsce przedsiębiorstwom żeglugowym i agentom zagranicznym linij okrętowych — krajowych i zagranicznych środków płatniczych na pokrycie wszelkich należności, kosztów i opłat, związanych z przewozem morskim eksportowanych towarów, z ich przeładunkiem, postojem i magazynowaniem zagranicą oraz ubezpieczeniem.

Przekazy na wyżej wymienione cele mogą być dokonywane z zapasu zagranicznych środków płatniczych, który firma już posiada z eksportu lub uzyska w przyszłości, jednakże tylko wówczas, jeżeli wymienione wyżej koszty są związane przyczynowo z eksportem danego przedsiębiorstwa, dokonywanym lub mającym się dokonać w najbliższej przyszłości, i to tylko w rozmiarach dotychczas przez dane przedsiębiorstwo stosowanych. Dowody, uzasadniające dokonanie przepisów na wymienione cele, powinny być przez eksportera przedłożone wraz z jednym odpisem bankowi dewizowemu z okazji odsprzedaży waluty eksportowej.

Spodziewane zapotrzebowanie dewiz na powyższe cele w terminie późniejszym nie upoważnia ekspoterów do zwlekania z odsprzedażą waluty eksportowej. Jako „posiadany zapas“ nie należy uważać dewiz, odsprzedanych już przez eksportera bankowi dewizowemu; w takich wypadkach wymagany jest wniosek o przydział dewiz.

Koszty związane z eksportem, a podniesione na rachunek eksportera polskiego przez osobę lub firmę, mającą siedzibę w Gdańsku, nie mogą być zwrócone w dewizach nawet z posiadanych własnych zapasów dewiz.

Waluta eksportowa, pozostająca eksporterowi po potrąceniu przekazów na wymienione wyżej cele, powinna być zaofiarowana do skupu Bankowi Polskiemu lub bankowi dewizowemu. Obowiązek odsprzedaży waluty eksportowej odnosi się nietylko do dewiz za towary, eksportowane po 26 kwietnia b. r., lecz również do eksportu towarów, wywiezionych przed tym terminem.

WEKSLE I CZEKI PŁATNE ZAGRANICĄ.

Jeśli zapłata nastąpiła wekslem lub czekiem płatnym zagranicą, zobowiązanie eksportera do odsprzedaży waluty eksportowej uważane będzie za spełnione, jeżeli za weksel lub czek, zaofiarowany do skupu bankowi dewizowemu, nastąpi zapłata zagranicą w zagranicznych środkach płatniczych. Analogicznie — jeżeli weksel płatny zagranicą opiewa na złote — zapłata nastąpić może tylko z rachunku zagranicznego wolnego.

W razie otrzymania zapłaty w postaci przesyłki pocztą pieniędzy zagranicznych, ciąży na eksporterze obowiązek udowodnienia otrzymania banknotów zagranicznych z zagranicy — chyba, że odnośne banknoty przyszły dla eksportera pod adresem banku dewizowego.

Równocześnie z otrzymaniem zapłaty z rachunku zagranicznego wolnego jest otrzymanie przez eksportera zapłaty przez pocztę drogą międzynarodowego przekazu pocztowego. W tym wypadku eksporter winien — dla uzyskania poświadczenia na zaświadczeniu walutowem — przedłożyć bankowi dewizowemu odcinek przekazu pocztowego międzynarodowego.

Otrzymanie zapłaty za wyeksportowany towar złotemi, pochodzącemi z innego źródła, niż rachunek zagraniczny, wolny jak również złotemi, przesłanemi z zagranicy lub przekazanemi pocztą z Gdańska — nie jest równoznaczne z zapłatą z rachunku zagranicznego wolnego.

O przyspieszenie likwidacji sprawy „Feniksa“

(Memorjał wystosowany przez „Mężów zaufania“).

Do JWPana Dr. Wacława Fabierkiewicza
Dyrektora Państwowego Urzędu Kontroli Ubezp.
MINISTERSTWO SKARBU
Warszawa.

Przedstawienie mężów zaufania Masy Majątkowej Tow. Ubezp. na życie „Phönix“ w sprawach:

I) Przyspieszenia definitywnego załatwienia sprawy przejęcia „Phönixa“,

II) realnego współudziału mężów zaufania wprowadzonych pertraktacjach,

III) stworzenie zablokowanego odrębnego konta dla bieżąco wpływających składek ubezpieczeniowych.

Panie Dyrektorze!

Podpisani mężowie zaufania wobec rosnącego coraz więcej zaniepokojenia ubezpieczonych z powodu przewlekania się definitywnego załatwienia sprawy „Phönixa“ w Polsce, zwracają się do JWPana Dyrektora z następującem

Przedstawieniem:

I) W sprawie przyspieszenia definitywnego załatwienia sprawy przejęcia „Phönixa“.

W myśl oświadczenia Pana Wicepremjera Inż. Eugenjusza Kwiatkowskiego, złożonego w dniu 8 czerwca 1936 delegatom Komitetów Obrony Ubezpieczonych w Tow. „Phönix“, rząd po otrzymaniu pełnomocnictw od Sejmu miał załatwić niezwłocznie całokształt spraw, związanych z sanacją „Phönixa“, w formie dekretów Pana Prezydenta. Pełnomocnictwa powyższe uzyskał Rząd z dnia 2. lipca 1936, ogłoszoną w numerze 51. Dz. U. R. P. tak, że wobec równoczesnego ukończenia prac bilansowych, t. j. ustalenia wysokości szkody, nic nie stoi na przeszkodzie, by problem polskiego „Phönixa““ został po 4 miesiącach okresu przejściowego definitywnie ukończony.

Mężowie zaufania zdają sobie doskonale sprawę ze wszystkich nastręczających się trudności przy rozwikłaniu powyższego problemu, podkreślając zaś z naciskiem konieczność przyśpieszenia tej sprawy, zwrócić muszą uwagę, na wytwarzającą się w związku z przewlekaniem sprawy, coraz gorszą sytuację ogółu towarzystw ubezpieczonych w Polsce, które bez wyjątku wszystkie nie robią od momentu załamania się „Phönixa“ żadnych nowych interesów ubezpieczeniowych w dziale życiowym w wyniku czego niejedno z towarzystw może zachwiać się w swej egzystencji, co byłoby równoczesne z nowemi nieobliczalnemi stratami dla dziesiątek tysięcy ubezpieczonych. Tak zatem w interesie wprost ogólno-publicznym należy uczynić wszystko co jest możliwem, aby wobec usunięcia wszelkich formalnych przeszkód w załatwieniu sprawy, problem polskiego „Phönixa“ niezwłocznie został rozwiązany, temwięcej, że inne państwa już się z tem zadaniem całkowicie uporały.

W pierwszym zatem rzędzie mężowie zaufania proszą Pana Dyrektora, w którego odpowiedzialnych rękach spoczywa całokształt sprawy „Phönixa“, aby raczył zgodnie z powyższem przystąpić do definitywnego załatwienia sprawy.

II) W sprawie realnego współudziału mężów zaufania w prowadzeniu pertraktacyj:

Pan Wicepremjer Inż. Eugenjusz Kwiatkowski należycie doceniając, iż ubezpieczeni jako głównie zainteresowani w sprawie „Pönixa“ powinni mieć możność zabierania w niej głosu i włpywania na tok sprawy, sam raczył wystąpić z inicjatywą powołania mężów zaufania, jako reprezntacji i intresów ubezpieczeniowych, przyczem wedle jego oświadczenia mężowie zaufania mieli mieć zapewniony stały udział w pertraktacjach Rządu o przejęcie portfelu ubezpieczeń „Phönixa“ przez inne towarzystwa, przez co rozumieć należy realny udział w pertraktacjach. Ponieważ tego rodzaju pertraktacje się toczą, mężowie zaufania proszą Pana Dyrektora, aby raczył zgodnie z intencją Pana Wicepremjera dopuścić ich do rzeczywistej współpracy, t. j. współudziału w prowadzonych pertraktacjach, których przebieg ma zadecydować o najżywotniejszych interesach ubezpieczonych.

III) W sprawie stworzenia odrębnego zablokowanego konta bieżąco wpływających składek ubezpieczonych.

Jak to mieliśmy zaszczyt przedstawić Panu Wicepremjerowi w naszym pierwszym memorjale z czerwca r. b., ubezpieczeni domagają się od pierwszej chwili załamania się „Phönixa“, aby utworzono przejściowo z bieżących składek ubezpieczeniowych zupełnie odrębną masę majątkową, ulegającą zwrotowi na rzecz ubezpieczonych na wypadek likwidacji „Phönixa“ w inny sposób, aniżeli przez ujęcie portfelu przez inne towarzystwo ubezpieczeń. Na konferencji czerwcowej u Pana Wicepremjera sprawy powyższej nie załatwiono, Pan Dyrektor przyrzekł jednak zagadnienie powyższe rozważyć i następnie do niego się ustosunkować. Tymczasem w powyższej sprawie ukazało się w prasie niejasne i niezałatwiające formalnie powyższej sprawy oświadczenie Pana Kuratora DraKazimierza Pawłowskiego, które nie zaspakaja w należytej mierze zgłoszonego postulatu, który zrealizowany być może li tylko w drodze ustawodawczej, co łatwo nastąpić może obecnie w związku z koniecznością przedłużenia rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25. IV. 1936 r.

W związku z powyższem mężowie zaufania ponawiają jaknajusilniej powyższy postulat zablokowania składek bieżących i proszą, aby niezależnie od zasadniczego rozwiązania problemu „Pönixa“, które niewątpliwie już „jutro“ jeszcze nie nastąpi, celem uspokojenia szerokiej masy ubezpieczonych i odbudowania zamierającego inkasa wkładek, wydano w trybie ustawodawczym i to bezzwłocznie tym-

czasowe zarządzenie, na mocy którego stworzonoby z bieżących składek odrębną masę majątkową ulegającą zwrotowi na rzecz wpłacających na wypadek likwidacji Tow. „Phönix" w inny sposób, aniżeli przez objęcie portfelu przez inne towarzystwo ubezpieczeń.

Mężowie zaufania składają niniejsze przedstawienie oznajmiając, iż równocześnie odrębnem pismem proszą Pana Dyrektora o zwołanie narady mężów zaufania.

Z wyrazami wysokiego szacunku:

Mężowie zaufania:
(podpisy).

Kronika.

Z IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W KRAKOWIE.

Życie gospodarcze okręgu krakowskiego z żywem zainteresowaniem śledzi wspólną inicjatywę trzech Izb przemysłowo-handlowych południowo-zachodniej Polski, a mianowicie sosnowieckiej, katowickiej i krakowskiej, w sprawie uruchomienia wielkich robót inwestycyjnych. W kwestji tej prowadzone są prace i studja w poszczególnych Izbach, a ponadto toczy się szereg rozmów wśród przemysłów oraz z osobami i sferami miarodajnemi.

W pierwszej mierze chodzi o trzy wielkie przemysły, mające kluczowe znaczenie w dziedzinie inwestycyjnej, a mianowicie przemysł węglowy, żelazny i cementowy.

Doprowadzenie do pomyślnego skutku podjętej inicjatywy posiadać niewątpliwie będzie dla życia gospodarczego, zarazem dla siły obronnej Państwa i załagodzenia klęski bezrobocia niezwykle doniosłe znaczenie.

IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA W KRAKOWIE przypomina, iż przyjmowanie podań o przywóz towarów reglementowanych odbywa się wyłącznie w godzinach od 9 do 12, przyczem dla uniknięcia natłoku tuż przed zamknięciem terminu przyjmowania podań, uprasza się o wcześniejsze zgłaszanie się.

IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA KRAKOWSKA NA ZJEŹDZIE GÓRSKIM W SANOKU wzięła udział przez specjalną delegację, w skład której wchodzili: radca Dr Kazimierz Kaden, dyrektor inż. Henryk Mianowski i sekr. prez. Dr M. J. Ziomek. Delegaci Izby wzięli czynny udział w obradach Zjazdu, a mianowicie Dr Kaden przewodniczył na Komisji Przemysłowej Zjazdu oraz referował rezolucje tej Komisji na obradach plenarnych; inż. Mianowski wygłosił referat „O jednolity program gospodarczy Podkarpacia" na Komisji Przemysłowej; Dr Ziomek sekretarzował na Komisji Przemysłowej oraz na obradach plenarnych.

W skład Rady utworzonego na Zjeździe Związku Ziem Górskich weszli reprezentanci Izby Dr Kaden i inż. Mianowski.

GODZINY DOKONYWANIA PROTESTÓW WEKSLOWYCH ULEGNĄ ZMIANIE.

Zw. Izb Przem.-Handl. R. P. wypowiedział swoją opinję w sprawie godzin dokonywania protestów wekslowych.

Ze względu na handlowy charakter weksli, Zw. Izb proponuje, aby protesty wekslowe dokonywane były w godzinach otwarcia większości zakładów handlowych, a mianowicie od godz. 9 do 19. Natomiast protesty czekowe z uwagi na to, że czeki mogą być wystawiane tylko na instytucje kredytowe, winny być, zdaniem Związku, dokonywane w czasie godzin urzędowania tych instytucyj, ściśle mówiąc w godzinach kasowych.

Dokładne oznaczenie tych godzin jest o tyle utrudnione, iż nie są one jednolite we wszystgich miejscowościach.

ZASTĘPCY POSZUKIWANI!

Konsulat Duński poszukuje zastępców dla sprzedaży duńskich wyrobów „Samlo“. Są to kartony do budowania różnych zabawek dziecinnych z przygotowaną już konstrukcją.

Zainteresowani mogą w krakowskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej oglądać wzory, nadesłane przez Konsulat Duński.

Zgłoszenia pisemne do administracji „Przeglądu Kupieckiego“ L. 17644/36/kat.

* * *

Poszukuje się zastępców, którzy mogliby podjąć się wyłącznej sprzedaży nici wszelkiego rodzaju.

Zgłoszenia pisemne do admin. „Przeglądu Kupieckiego“ L. 16804/36/Str.

OBNIŻENIE STAWEK PODATKU SPOŻYWCZEGO OD NAPOJÓW WINNYCH.

W Dz. U. R. P. Nr. 58 z dnia 31. VII. 1936 r. poz. 431, zostało ogłoszone Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 lipca 1936 r. o obniżenie stawek podatku spożywczego od napojów winnych.

Stawki te dla wyszczególnionych niżej rodzajów napojów winnych obniża się jak następuje:

dla win owocowych do 0,20 zł. od 1 litra,
dla moszczu owocowego do 0,10 zł. od 1 litra,
dla win gazowanych owocowyrh do 0,50 zł. od 1 l.,
dla win musujących owocowych do 1,00 zł. od całej butelki i 0,50 zł. od półbutelki.

Rozporządzenie niniejsze weszło w życie z dniem 1 sierpnia 1936 r.

P. T. Abonenci „Przeglądu Kupieckiego“ oraz Członkowie Krak. Stowarzyszenia Kupców mogą otrzymać zniżki do kinoteatru „Wanda“ w Adm. „Przeglądu Kupieckiego.„

POŚREDNI EKSPORT DRZEWEM ZWOLNIONY OD PODATKU PRZEMYSŁOWEGO.

Ministerstwo Skarbu wydało w dniu 10 b. m. okólnik L. D. V. 36206/4/36, w myśl którego na podstawie art. 39 ustawy o państw. podatku przemysłowym zwalnia się od podatku przemysłowego od obrotu, obroty przedsiębiorstw przemysłowych, osiągnięte z eksportu wyprodukowanych przez nie półfabrykatów i gotowych wyrobów drzewnych, dokonanego przez krajowych eksporterów drewna drogą morską, za pośrednictwem krajowych lub gdańskich firm ekspedycyjnych, trudniących się zawodowo ekspedycją.

Za krajowego eksportera drzewnego uważa się krajowe przedsiębiorstwa handlowe, zakupujące od przedsiębiorstw przemysłowych na własny rachunek półfabrykaty lub gotowe wyroby drzewne w celu wyeksportowania poza granice celne Rzeczypospolitej. Powyższe zwolnienie przysługuje przedsiębiorstwom przemysłowym z urzędu (bez obowiązku składania indywidualnych podań) w odniesieniu do obrotów eksportowych, dokonanych od dnia 1 września 1936 r., pod ustalonemi w okólniku warunkami, z których najistotniejszym jest prowadzenie prawidłowych ksiąg handlowych.

CZY DEKRET W SPRAWIE LOKALI HANDLOWYCH ZOSTANIE UCHYLONY?

Przed kilku dniami ukazały się w prasie notatki o posiedzeniu Komitetu ekonomicznego Rady Ministrów, na którem rozważano żądanie sfer przemysłowo-handlowych w sprawie uchylenia dekretu z dn. 14. XI. 1935 r. Jak wiadomo samorząd gospodarczy domaga się odroczenia przewidzianego dekretem terminu uchylenia ochrony z dn. 30 września b. r. na 3 lata, argumentując, że grozi masowe wypowiadanie lokali przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych wyższych kategoryj, celem uzyskania znacznych podwyżek czynszów, przekraczających nawet 100 proc. dotychczasowego czynszu podstawowego. Przemysł i handel re-

zygnuje z obniżki czynszu, którą uzyskały mniejsze lokale handlowe, ale domaga się utrzymania ochrony.

Decyzja Rady Ministrów będzie w najbliższym czasie wiadoma i zapewne wydany zostanie dekret, gdyż załatwienie sprawy w normalnej drodze ustawodawczej musiałoby się przeciągnąć poza termin 30 września b. r., po którym dopuszczalna jest eksmisja z większych lokali handlowych i przemysłowych.

POSTĘPOWANIE PRZY EKSPORCIE TOWARÓW MASOWYCH.

Celem usunięcia zażaleń eksporterów na trudności, napotykane przy wywozie drogą morską towarów masowych, a w szczególności drzewa, min. skarbu zaleciło urzędom celnym wykorzystanie w całej pełni z przysługujących im uprawnień z mocy par. 36 ust. 4 instrukcji morsko-celnej. Przy wywozie zatem towarów masowych, których ilość może być ustalona dopiero po załadowaniu, eksporterzy na podstawie zezwolenia celnego mogą składać dokument odprawy wywozowej, wyszczególniający tylko rodzaj wywożonego towaru z tem, że dalsze dane, zwłaszcza ilość towaru, zostaną odpowiednio uzupełnione po załadowaniu towaru, lecz w każdym razie przed odejściem statku.

ŚWIADECTWA ROZRACHUNKOWE i ZAŚWIADCZENIA WALUTOWE.

W sprawie świadectw rozrachunkowych oraz zaświadczeń walutowych, wystawianych przez Delegaturę Zahanu przy Izbie Przem.-Handl. w Krakowie, należy się zgłaszać w godz.: 9—12.

Trudno się zorjentować jakie przepisy obowiązują w dziale opłat stemplowych

Już niejednokrotnie podnoszono w prasie i na konferencjach z władzami skarbowemi, że unormowanie zarządzeń, wydawanych przez izby skarbowe, leży w istotnym interesie administracji skarbowej. Temu należy przypisać, że niedawno wydany został okólnik ministerstwa skarbu L. D. V. 6506-36, w którym ministerstwa, celem zachowania jednolitej wykładni obowiązujących przepisów, dotyczących, zarządziły, aby izby skarbowe przedkładały ministerstwu skarbu do aprobaty projekty wszystkich zarządzeń o charakterze interpretacyjnym przed wysłaniem ich do urzędów skarbowyrh. Brak odpowiedzi ministerstwa w ciągu dwuch tygodni upoważnia izbę do wydania przedstawionego okólnika.

Wyjaśnienia izb skarbowych o charakterze interpretacyjnym, udzielane poszczególnym urzędom skarbowym na ich pytania, nie mają być przedstawiane do aprobaty, jednak jeśli wyjaśnienia te mają być podane do wiadomości innym urzędom skarbowym, to winny przedtem uzyskać aprobatę ze strony ministerstwa.

Zacytowany wyżej okólnik ministerstwa skarbu przyczyni się niewątpliwie do tego, że istniejące dotychczas bardzo poważne rozbieżności w zakresie interpretacji przepisów podatkowych, będą usunięte.

Jedno tylko jeszcze nasuwałoby się spostrzeżenie. Okólnik zacytowany dotyczy podatków bezpośrednich. Nie wchodząc w tej chwili w zagadnienie, czy opłaty stemplowe są podatkami bezpośrednimi, czy pośrednimi, stwierdzić należy, że właśnie w dziale opłat stemplowych, bardzoby się przydało ujednolicenie praktyki poszczególnych urzędów skarbowych, które dziś częstokroć w sposób bardzo różnorodny interpretują przepisy ustawy.

Opodatkowanie osób zbierających zamówienia dla przedsiębiorstwa przem. lub handlowego.

Osobiste zajęcia przemysłowe, polegające na podróżowaniu z miejsca na miejsce i zbieraniu zamówień dla przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego na podstawie próbek, wzorów i t. d. bez stałego za to wynagrodzenia służbowego, jest pzedmiotem opodatkowania w myśl cz. III lit D taryfy i stwarza obowiązek nabycia świadectwa przemysłowego IV kat. (wyrok Sądu Najwyższego z dn. 13stycznia 1936 r., Nr. 3 K 1603/35).

Rozważając powyższe zagadnienie, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że osobiste zajęcie przemysłowe, polegające na podróżowaniu z miejsca na miejsce i zbieraniu zamówień dla przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego na podstawie próbek, wzorów i t. d. jest przedmiotem opodatkowania w myśl cz. III lit. D taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Skoro zatem, jak w konkretnym wypadku, ustalone zostało wykonywanie zawodu podróżującego, czynności zaś jego polegały na zbieraniu zamówień na towary fabryki, to zachodził obowiązek nabycia świadectwa przemysłowego IV kategorji.

Związany z tem zajęciem obowiązek wykupienia świadectwa przemysłowego nie istniałby, gdyby było ustalone, że podróżujący był pracownikiem przedsiębiorstwa, czerpiącym swój zarobek głównie ze stałego wynagrodzenia służbowego.

Z kroniki żałobnej.

Onegdaj zmarł długoletni członek Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców błp. Józef **Sender.**

Błp. Zmarły należał do najpoważniejszych kupców działu futrzanego, dla solidności kupieckiej i prawego charakteru, cieszył się ogólnem zaufaniem i szacunkiem.

Rodzinie błp. Zmarłego wyrażamy tą drogą serdeczne współczucie i żal.

Wydział
Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców.

powinności podatkowej leży na płatniku, którym jest samo przedsiębiorstwo. Potwierdzają to art. 1, 3, 6, 10, 36 i inne. Na mocy art. 10 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, świadectwa przemysłowe nabywają „przedsiębiorstwa“ dla każdego przez nie prowadzonego oddzielnego zakładu handlowego lub przemysłowego, to znaczy, że odpowiedzialnym karnie za niewykupienie świadectwa przemysłowego jest faktycznie prowadzący przedsiębiorstwo, bez względu na to, czy jest właścicielem, dzierżawcą czy administratorem. Rzeczowa odpowiedzialność przedsiębiorstwa za uiszczenie podatku zdejmuje z władzy podatkowej obowiązek dochodzenia, kto jest rzeczywistym właścicielem przedsiębiorstwa i pozwala pociągać do odpowiedzialności karnej za niewykonanie przepisów ustawy. W tym też celu zarówno art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, jak i art. 181 ordynacji podatkowej mówi o odpowiedzialności nie właściciela przedsiębiorstwa, lecz tego „kto prowadzi“ osobę faktycznie prowadzącą przedsiębiorstwo.

Wobec tego, jak w niniejszym konkretnym wypadku, t. j. prowadzenia przez daną osobę hurtowego składu piwa bez świadectwa przemysłowego, obojętną jest kwestja, kto był rzeczywistym właścicielem składu piwa i jakie stosunki prawne łączyły administrację browaru z daną osobą, która nawet z tytułu kierownika, pobierającego uposażenie służbowe za administrowanie składem, miała obowiązek nabycia świadectwa przemysłowego, gdyż faktycznie skład prowadziła. Kwestja zaś, na czyj rachunek należałoby odnieść wydatek za nabycie świadectwa przemysłowego, jest dla rozważanego zagadnienia zupełnie obojętna.

BIEG PRZEDAWNIENIA KARY ZA PRZESTĘPSTWA SKARBOWE.

Wobec powstałych w praktyce wątpliwości, czy rozpoczęcie wykonania kary w terminie, określonym w art. 42 § 1 ustawy karnej skarbowej, przerywa bieg przedawnienia, Ministerstwo Skarbu wyjaśniło:

Z treści art. 42 § 1 u. k. s. (treść tego przepisu brzmi: „mimo wydanego wyroku lub orzeczenia, kara nie może być wykonana, jeśli przed upływem podwójnych okresów, wymienionych w art. 40, licząc od dnia wydania wyroku lub orzeczenia, nie rozpoczęto wykonania kary”) nie wynika, aby rozpoczęcie wykonywania kary powodowało przerwę w biegu przedawnienia kary w tem znaczeniu, iż od chwili takiej przerwy bieg przedawnienia kary rozpoczyna się na nowo. Zasada taka nie wynika z ogólnych zasad prawa. Tak np. kodeks karny wogóle nie zna instytucji przerwy przedawnienia kary, zna tylko „spoczywanie” biegu przedawnienia które jest ograniczone do przypadków, taksatywnie wyliczonych w art. 89 § 2 k. k. Odmiennego stanowiska w tym względzie ustawy karnej skarbowej nie uzasadnia również art. 43 § 1 u. k. s. Z przepisu tego nie wynika wcale, aby rozpoczęcie wykonania kary miało spowodować przerwę przedawnienia; równie dobrze tym przepisem możnaby uzasadnić pogląd, że rozpoczęcie wykonania kary powoduje jedynie zawieszenie biegu przedawnienia w tem znaczeniu, iż okresu, w którym wykonywa się karę, nie wlicza się do terminu przedawnienia kary. Trzeci możliwy pogląd byłby ten, że rozpoczęcie wykonania kary wogóle przekreśla przedawnienie kary i z tą chwilą staje się bezprzedmiotowe.

Wszystkie powyżej podane sposoby wykładni, jako w pewnym stopniu dowolne, należy odrzucić i rozwiązania zagadnienia szukać tylko w brzmieniu art. 42 § 1 u. k. s. Z brzmienia tego przepisu wynika jedynie, że kara nie może być wykonana, jeśli przed upływem terminu przedawnienia nie rozpoczęto wykonania kary. Nie wynika z tego natomiast wcale, by w przypadku, gdy karę zaczęto wykonywać, a następnie wykonanie jej przerwano, bieg przedawnienia ustał lub uległ, bądź zawieszeniu, bądź przerwie. Każda z powyższych 3 możliwych teorji konstrukcji (ustanie, zawieszenia lub przerwa biegu przedawnienia), aby mogła uchodzić za zasadę obowiązującą, musiałaby być wyraźnie wypowiedziana w ustawie. Gdy zaś ustawa w tym przedmiocie milczy — trzeba przyjąć, że, mimo dopuszczalnego prawnie rozpoczęcia wykonania kary — termin przedawnienia biegnie dalej.

W przypadku więc, gdy wykonanie kary przerwano, — nie można rozpocząć wykonywania reszty kary, jeśli w międzyczasie ubiegł termin przedawnienia.

Jakie wiadomości wolno zbierać i udzielać t. zw. wywiadowniom handlowym.

Minister przemysłu i handlu specjalnem rozporządzeniem, które weszło w życie z dniem 8 b. m., uregulował sprawę przedsiębiorstw zbierania i udzialania informacyj o stosunkach gospodarczych.

W myśl nowego rozporządzenia koncesje na prowadzenie przedsiębiorstwa w tym rodzaju mogą otrzymać tylko obywatele polscy o nieposzlakowanej przeszłości, względnie osoby prawne, mające siedzibę w kraju. Przedsiębiorstwo takie będzie miało obowiązek prowadzenia ewidencji zamówień i udzielania informacyj, zachowywać w ciągu pięciu lat odpisy zebranych lub udzielonych informacyj z zaznaczeniem nazwiska pracownika lub korespondenta, który informacyj dostarczył, a wreszcie prowadzić ewidencję osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie, jak również korespondentów zamiejscowych. Delegaci ministra przemysłu i handlu względnie wojewódzkiej władzy przemysłowej muszą mieć umożliwiony wgląd we wszelkie prowadzone przez przedsiębiorstwo księgi, wykazy, kartoteki i odpisy informacyj, jak również w korespondencję i inne dokumenty dotyczące jego działalności.

Wywiadowca nie może dokonywać wywiadu ani

udzielać informacji o instytucjach, których działanie pozostaje w związku z obroną państwa, o instytucjach wojskowych oraz o instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych, a wreszcie o stosunkach służbowych osób wojskowych w służbie czynnej i K. O. P., funkcjonarjuszów straży granicznej oraz oficerów policji państwowej. Nie wolno również wywiadowniom udzielać informacyj o instytucjach i zakładach przemysłowych współpracujących lub pracujących dla wojska w zakresie spraw dotyczących obrony państwa.

Na zabezpieczenie roszczeń, powstałych z tytułu szkody, jaka mogła wyniknąć z czynności zawowoych wywiadowni, właściciel jej przed wydaniem mu dokumentu koncesyjnego musi złożyć kaucję w wysokości 10.000 zł., przyczem złożenie kaucji nie zwalnia przedsiębiorcy od odpowiedzialności osobistej. Kaucja musi być wpłacona na rachunek kasy urzędu skarbowego, właściwego dla miejsca siedziby danego przedsiębiorstwa przemysłu i handlu.

W CZASIE OD 1 LIPCA DO 1 SIERPNIA B. R. ZAPROTESTOWANO W POLSCE WEKSLI NA 50 i PÓŁ MILJONA ZŁOTYCH.

W bankach prywatnych — według bilansu łącznego, sporządzonego przez komisarjat bankowy ministerstwa skarbu — zaszły w bilansie na koniec czerwca br., w porównaniu z majem b. r., następujące zmiany:

W pasywach suma kapitałów zakładowych utrzymuje się bez zmiany w wysokości 214,6 miljonów zł. Ogólna suma wkładów wzrosła o 4,7 milj. do sumy 618,7 milj. zł. Wzrost wykazują wkłady na książeczki wkładkowe oraz salda kredytowe rachunków bieżących. Jedynie pozycja wkładów terminowych uległa spadkowi. Redyskonto i dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego obniżyło się z 186,6 milj. do 160,4 milj. zł., natomiast zastaw walorów wzrósł o 400 tys. zł. do 10 miljonów. Kredyty wykorzystane w bankach zagranicznych obniżyły się o 10,6 milj. do 111,9 milj. zł.

W aktywach suma kredytów krótkoterminowych zmniejszyła się o 16,6 milj. do kwoty 844,7 milj. zł. Spadek kredytów spowodowany został zmniejszeniem się portfelu wekslowego o 11,3 milj. do 314,6 milj. zł. oraz nieznacznem obniżeniem się sald rachunków bieżących i pożyczek terminowych. Pozycja rachunków bieżących obniżyła się do 400,6 milj., a pożyczki terminowe do 79 milj. zł. Suma weksli zaprotestowanych wynosi — 50,5 milj. zł. Należności z tytułu układów konwersyjnych zmniejszyły się o 4,3 milj. do 42,9 milj. zł.

Portfel własnych papierów wartościowych zmniejszył się o 2,7 milj. do 121,4 milj. zł. Lokaty w bankach krajowych obniżyły się nieznacznie do kwoty 39,9 milj. zł., natomiast wzrosły w bankach zagranicznych z 36,1 miljon do 38,8 milj. zł.

Stan kasy i sum do dyspozycji nie wykazał większych zmian, zmniejszając się o 400 tys. zł. do 57,1 milj. zł.

Suma bilansowa banków zmniejszyła się o 34,6 milj. do 1.964,1 milj. zł.

ULGI PODATKOWE DLA NABYWCÓW POJAZDÓW MECHANICZNYCH.

W Dzienniku Ustaw R. P. nr. 58 z dnia 31 lipca br. pod poz. 430 ukazało się rozporządzenie Min. Skarbu z dnia 18 lipca 1936 r. w sprawie wykonania dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7 maja 1936 r. o ulgach podatkowych dla nabywców pojazdów mechanicznych.

W myśl tego rozporządzenia sumy wydatkowane na nabycie pojazdu mechanicznego, mogą być potrącane z opodatkowania dochodu. Od pozostałej po dokonaniu potrącenia różnicy obliczyć należy podatek według tej stopy procentowej, jaka wyniknie z obliczenia stosunku procenowego wymierzonego podatku do kwoty opodatkowanego dochodu.

Przykład:

Płatnik, ubiegający się o ulgę nabył pojazd mechaniczny w 1936 r. za sumę 8.000 zł. uiszczoną całkowicie przy kupnie.

Dochód płatnika, opodatkowany w roku podatkowym 1937 wynosi — zł. 20.000.

Od tego dochodu podatek w/g 38 stopnia skali art. 23 ustawy o podatku dochodowym — zł. 2.156.

Stosunek proc. podatku od dochodu — 10,78%.

Różnica pozostała po potrąceniu z dochodu ceny kupna pojazdu mechanicznego (20.000—8.000) wynosi — zł. 12.000.

10,78% od 12.000 zł. czyli podatek przypadający do uiszczenia na rok podatkowy 1937 — zł. 1.293.60.

W tenże sam sposób oblicza się dodatek komunalny, pobierany na podstawie art. 24 ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Jeżeli na skutek przyznania ulgi pozostanie nadpłata w podatku dochodowym, zalicza się ją na inne płatne w danym czasie zaległości podatkowe płatnika, a w razie braku takiej zaległości nadpłatę zwraca się w gotówce.

Jak postanawia § 1 wyżej wymienionego rozporządzenia, przez sumy wydatkowane na nabycie pojazdu mechanicznego rozumieć należy cenę uiszczoną za pojazd w stanie gotowym do użytku według przeznaczenia, a więc cenę podwozia łącznie z karoserją. Przez całkowite uiszczenie ceny nabycia pojazdu mechanicznego należy również uiszczenie przez wręczenie weksłu.

Zastrzeżenie prawa własności pojazdu przez sprzedającego aż do opłacenia całej ceny kupna jest dla sprawy przyznania ulgi bez znaczenia.

Wydawca Za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter. Redaktor odpow. N. Józef Haller
Drukarnia Józefa Fischera, Kraków Grodzka 62. Telefon 104-12.